
KEUHDno-2023-4000**Päätös influenssa- ja Koronarokottamisen toimivaltuuksista ja -velvoitteista vammaisten asumispalveluissa**

Osassa vammaisten asumispalveluyksiköissä on ollut vakiintuneena käytäntönä se, että yksikön rokotusluvallinen sairaanhoitaja tai terveydenhoitaja on voinut antaa kausi-influenssarokotteet asukkaille toimintayksikössä. Osassa yksiköistä influenssarokotukset ja aiemmin kaikki koronavirusrokotukset on antanut ja kirjannut Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän tai hyvinvointialueen rokottaja.

Tartuntatautilain (1227/2016) 44 § mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä kansallisen rokotusohjelman mukaiset rokotukset, kuten kausi-influenssarokotukset. 45 § mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä valtioneuvoston päättämät yleiset vapaaehtoiset rokotukset kuten koronavirusrokotukset. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella näiden rokotusten järjestämisestä vastaa Infektio- ja tartuntatautiyksikkö, joka huolehtii alueellisesta koordinaatiosta ja yhteistyöstä alueen toimijoiden kanssa, sekä tuottaa massarokotukset rokotuspisteillä. Rokotustoiminnan suunnittelusta ja toteutuksen linjauksista vastaa Keusoten tartuntataudeista vastaava lääkäri Kliinisten tukipalveluiden päällikön kanssa.

Asumispalvelu on sosiaalihuoltolain mukaista toimintaa ja rokottaminen on terveydenhuoltoa. Pääsääntöisesti asukas asioi terveystalouksissa kuten muutkin hyvinvointialueen asukkaat. Osa vammaisten asumispalveluyksiköiden asukkaista liikkuu aktiivisesti ja osittain varsin omatoimisestikin asumispalveluyksikön ulkopuolella käyden mm. päivä- tai työtoiminnassa. Lääkkäille tai voimakkaammin toimintarajoitteisille siirtyminen asumispalveluyksikön ulkopuolelle vaatisi enemmän järjestelyitä. Asumispalveluyksiköiden asukkaiden on mahdollista vartaa aika Keusoten rokotuspisteelle itse tai avustettuna. Toimintayksiköstä voidaan varata aika Keusoten rokotuspisteelle myös erillinen ryhmäaika, jolloin asumispalveluyksikkö huolehtii asukkaiden kuljetuksen ja tarvittavan tuen matkan ja rokotustapahtuman aikana.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen omissa vammaisten asumispalveluyksiköissä on suunniteltu annettavan kausi-influenssa- ja koronavirusrokotukset yksiköiden omien sairaanhoitajien toimesta parityönä. Tämä rokotustiimi suunnittelee itsenäisesti missä ja milloin on sujuvinta toteuttaa rokotukset kunkin toimintayksikön kohdalla. Rokotukset voidaan toteuttaa asumispalveluyksikön sijasta esimerkiksi päivätoimintayksikössä huomioiden rokotteiden säilyvyys. Heikosti omatoimisesti liikkumaan ja asioimaan pystyvien asukkaiden kohdalla taas voidaan tavoitella sitä, että heidän ei tarvitsisi siirtyä, vaan rokotteet pyrittäisiin antamaan omassa asumisyksikössä.

Tartuntatautilain 17 § mukaan sosiaalihuollon toimintayksiköiden on torjuttava suunnitelmallisesti hoitoon liittyviä infektioita. Toimintayksiköiden sisäiset influenssa- ja koronavirusepidemiat ovat esimerkkejä tällaisista infektioista, joiden haitallisia vaikutuksia tulisi pyrkiä torjumaan mm. rokotuksin. Ikääntyneiden asumispalveluiden tuottamisen puitesopimuksissa tätä lainsäädäntöä on tulkittu siten, että yksikkö, joka tarjoaa huolenpitoa ja hoivaa, kantaa myös vastuun hoidon turvallisuudesta ja infektion torjunnan lääketieteellisistä ja taloudellisista vaatimuksista. Vammaisten asumispalveluiden sopimuksissa ei ole otettu kantaa ko lainkohdan tulkintaan.

Asumispalveluissa mahdollisesti käytettävät influenssa- ja koronarokotukset ovat valtion hankkimia ja ne jaetaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle HUS Apteekin kautta. Influenssarokotteet ovat kansallisen rokotusohjelman rokotteita, joiden käyttöä säädellään Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa rokotuksista (147/2017) ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) linjauksin. THLn on määriteltävä vuosittain käytettävät rokotevalmisteet ja rokotusaiheet. Koronavirusrokotusten kohdentamisesta on säädetty valtioneuvoton asetuksilla ja THLn linjauksin.

Asiakkaalta ei voida periä maksua valtion hankkimista rokotteista. Hyvinvointialueen lukuun rokottaessa asiakkaalta ei voida periä maksua myöskään rokottamisesta. HUS Apteekki voi periä rokotteiden toimitus- ja kuljetuskuluja.

Vammaisten asumispalveluyksiköissä annetut influenssarokotukset on kirjattu aiemmin Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän potilastietojärjestelmään Keusoten rokottajan tai kirjaajan toimesta tai mikäli rokottaminen on tapahtunut asumispalveluyksikön oman sairaanhoitajan toimesta, on rokotustiedot lähetetty kirjattavaksi sote-kuntayhtymän järjestelmään, terveydenhuollon rekisteriin. Rokotusasetuksen 7 § mukaan annetut rokotukset on merkittävä potilasasiakirjaan sähköisessä tietojärjestelmässä. Rokotuksesta tulee kirjata rokotuspäivämäärä, rokotteen nimi, eränumero, pistoskohta, rokotustapa ja rokottaja.

Rokottaminen on terveydenhuollon toimintaa ja kirjaukset tulee tehdä terveydenhuollon rekisteriin. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevista asumispalveluyksiköistä niissä, joita tuotetaan Keusoten omana toimintana on jo käytössä hyvinvointialueen potilastietojärjestelmän OmniPegasoksen vastaanottajan työasema mikä mahdollistaisi rokotteiden kirjaamisen suoraan aiemmin kuvatun vammaispalveluiden oman rokotustiimin toimesta.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien vammaisten asumispalveluyksiköiden asukkaiden kausi-influenssa ja koronavirusrokottamisen sujuvoittamiseksi on tarpeellista laajentaa asumispalveluyksiköiden sairaanhoitajien oikeutta käyttää terveydenhuollon rekisteriä rokotustoiminnassa, sekä antaa toimivaltuuksia rokotteiden tilaamiseen, säilyttämiseen ja käyttämiseen. Toimijoiden rooleja ja kustannuksia on syytä myös täsmentää päätöksin.

Päätöksen peruste

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäätö (aluevaltuusto 15.6.2023 § 28)
Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen delegointisäätö (hyvinvointialuejohtaja 30.12.2022 § 35)

Päätös

Päätän, että Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevissa vammaisten asumispalveluiden toimintayksiköissä rokotusluvallinen sairaanhoitaja tai terveydenhoitaja:

- voi tilata kausi-influenssa- ja koronarokotteet toimintayksikön asukkaiden rokottamista varten HUS Apteekista Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen koordinoimana tai sopia rokotteiden noutamisesta Keusoten rokotuspisteiltä.

-
- tilatessaan tai noutaessaan rokotteita on velvollinen välttämään hävikin syntymistä ja raportoimaan mahdollisesta hävikistä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle ja HUS Apteekille.
 - tilatessaan tai noutaessaan rokotteita on velvollinen huolehtimaan rokotteiden oikea-aikaisesta vastaanottamisesta, oikeasta säilytyksestä ja käyttökuntoon saattamisesta.
 - voi antaa kausi-influenssa- ja koronavirusrokotteen hyvinvointialueen lukuun asukkaalle toimintayksikössä.

Päätän, että Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevissa vammaisten asumispalveluiden toimintayksiköissä, joissa palvelua tuotetaan hyvinvointialueen oman tuotantona rokotusluvallinen tai kirjaamisessa avustava sairaanhoitaja tai terveydenhoitaja:

- kirjaa hyvinvointialueen lukuun annetun rokotteen viiveettä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen terveydenhuollon rekisteriin OMNIPEGASOS-potilastietojärjestelmään rokotusasetuksen ja hyvinvointialueen antamien kirjaamisohjeiden mukaan.
- voi tarkistaa potilastietojärjestelmästä asukkaan aiemmin annetut vastaavat rokotukset ja mahdolliset rokotusten vasta-aiheet.
- voi tehdä sosiaalihuollon ja terveydenhuollon välistä rekisterien katselua ainoastaan asukkaan lupaan perustuen ja vain edellä mainituissa käyttötarkoituksissa ellei toisaalla toisin ole päätetty.

Päätän,

- että em. iäkkäiden asumispalveluiden sairaanhoitajille/terveydenhoitajille avataan potilastietojärjestelmiin oikeudet edellä kuvattuja tarkoituksia varten.
- että annettaessa rokotuksia yksiköiden toimesta, joissa ei ole käytettävissä Keusoten potilastietojärjestelmää, tulee rokotuskirjaukset toimittaa viiveettä tietoturvallisesti Keusoten potilastietojärjestelmään ja terveydenhuollon rekisteriin kirjattavaksi.
- että Keski-Uudenmaan hyvinvointialue maksaa syystalven 2023 kausi-influenssa ja koronavirusrokotteiden toimitus- ja kuljetuskustannukset, sekä kausirokotusten varalle hankittavat anafylaktisen reaktion hoitoon tarvittavat adrenaliiniampullit järjestämisvastuullaan olevien vammaisten asumispalveluyksiköiden puolesta HUS Apteekille.
- että Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta on mahdollista noutaa ennakkoon sopien maksutta loka-joulukuussa 2023 toteutettavia kausirokotuksia varten neuloja ja ruiskuja yksiköihin, joissa asumispalvelua tuotetaan.
- että Keski-Uudenmaan hyvinvointialue järjestää vammaisten asumispalveluyksiköiden sairaan- ja terveydenhoitajille koulutusta ja ohjeet influenssa- ja koronarokotteiden käytöstä, sekä ottaa tarvittaessa vastaan rokotusnäyttöjä Keusoten rokotuspisteillä.

*Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen
asianhallintajärjestelmässä.*

Tiedoksi

asianosaiset

Allekirjoitus

Pirjo Laitinen-Parkkonen, johtava ylilääkäri

Oikaisuvaatimus

§ 111

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- hyvinvointialueen jäsen
- hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää tai nähtäville asettamispäivää ei lueta määräaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
PL 46 05801 Hyvinkää
Sähköpostiosoite: kirjaamo.hva@keusote.fi
Puhelin: 050 497 4988, 050 497 4989
Käyntiosoite: Suutarinkatu 2, 05900 Hyvinkää

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua

-
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
 - millä perusteella oikaisua vaaditaan

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kirjaamosta.

Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus lähetetään postitse tai sähköisesti aina oikaisua hakevan omalla vastuulla (hallintolaki 17 §).